

Vsebina

1. Uvod	7
2. Pred kristjanizacijo – »naravni čas«	15
2.1. Leto in njegovi deli	15
2.2. Dnevni čas	21
2.3. Družbeni in osebni odnos do časa	22
3. Visoki srednji vek – »božji čas«	27
3.1. Koledarski čas – merjenje in pojmi	27
3.1.1. Štetje let po Kristusovem rojstvu	30
3.1.1.1. Vzporedno štetje let po pomembnih oblastnikih	32
3.1.2. Delitev leta v mesece, tedne in dneve	33
3.1.2.1. Rimski način	33
3.1.2.2. Štetje dni od sredine mesecev	34
3.1.2.3. Tekoče štetje dni v mesecu	35
3.1.2.4. Tedenski dnevi	35
3.1.3. Datiranje dni po cerkvenih praznikih	36
3.2. Dnevni čas	37
3.3. Družbeni in osebni odnos do časa	39
4. Od poznega srednjega veka k industrializaciji – »čas je denar«	45
4.1. Koledarski čas	45
4.1.1. Širjenje orientacije v štetih letih po Kristusovem rojstvu	56
4.2. Dnevni čas	64
4.2.1. Dnevno zvonjenje kot časovni signali	64
4.2.2. Nočni čuvaji oznanjajo čas	67

4.2.3. Čas mehanične ure	69
4.2.4. Raba sončnih in peščenih ur	78
4.2.5. Delovni čas	81
4.3. Družbeni in osebni odnos do časa	89
4.3.1. Mestni čas	89
4.3.2. Cerkveni čas	94
4.3.3. Agrarni čas	100
4.3.4. Biografski čas	126
4.3.4.1. Začetek življenja – osebno imenovanje, krst in odraščanje	126
4.3.4.2. Vrh življenja – poroka in samostojnost	133
4.3.4.3. Konec življenja – pokopališča, pogrebne šege, nagrobniki	145
4.3.4.4. Pojem z leti merjene osebne starosti	164
4.3.5. Osebna občutja časa	176
4.3.5.1. Proces osebnostenja – pričevanja oporok, nagrobnikov, portretov, biografij – omejevanje in dopuščanje individualnih osebnih potez	176
4.3.5.2. Občutje osebne minljivosti; smrt in smrtni simboli; veselje do življenja	197
4.3.5.3. Občutje pomanjkanja časa in prosti čas	224
4.3.5.4. Magične in mitične prvine odnosa do časa	259
5. Pot k ritmom druge polovice	
20. stoletja – »čas ni naš gospod«	295
5.1. Nova pojmovanja časa v zahodni kulturi	295
5.2. Razmere, v katerih se je oblikoval odnos do časa po drugi svetovni vojni na Slovenskem	300
5.2.1. Oblast nad časom	315
5.2.1.1. Koledar	315
5.2.1.2. Oblast nad prihodnostjo	320
5.2.1.3. Oblast nad preteklostjo	323
5.3. Družbeni in osebni odnos do časa	328
6. Povzetek	347
7. Summary	371
8. Stvarno kazalo	397
9. Krajšave navajanih virov in literature	409